

UDENRIGSMINISTERIET

Dato:

Spørgsmål fra Europaudvalget til
udenrigsministeren af 12. december 2016.
EUU alm.del – spørgsmål 33, stillet af
Søren Søndergaard (EL).

EUU alm.del spørgsmål 33:

”Ministeren bedes udarbejde en liste over EU’s økonomiske støtte og andre privilegier til Tyrkiet samt oplyse hvilke heraf, som kan fjernes uden at fastfryse udvidelsesforhandlingerne.”

Svar:

Det kan være vanskeligt at vurdere om og i givet fald hvilken del af EU’s mangesidede støtte til Tyrkiet, der vil kunne fjernes uden at fastfryse udvidelsesforhandlingerne eller uden at udvirke en tilsvarende politisk reaktion eller teknisk konsekvens. Der er ikke på formelt plan i EU taget initiativ til sådanne overvejelser eller tiltag af denne karakter, og der foreligger eksempelvis ikke nogen rådsbeslutning om at fjerne IPA-støtte eller anden støtte til Tyrkiet. Nedenstående beskriver nogle af de EU-instrumenter, hvorigennem Tyrkiet modtager, eller er berettiget til at modtage, støtte (listen skal ikke ses som udtømmende).

I forbindelse med Tyrkiets optagelsesforhandlinger yder EU blandt andet støtte i form af finansiel og teknisk hjælp til Tyrkiet gennem det såkaldte før-tiltrædelses instrument, **Instrument for pre-accession** (IPA). Formålet med IPA er generelt at støtte reformer i udvidelseslandene. Allokeringer under IPA kan tilpasses/justeres, såfremt fremskridt og/eller opnåede resultater hos modtagerlandet er væsentligt under det niveau, der er aftalt (og som fremgår af strategipapiret for det pågældende land). For perioden 2014-2020 har EU i den gældende IPA II afsat ca. 11,7 mia. euro som IPA-støtte til udvidelseslandene, hvoraf de ca. 4,45 mia. euro skal gå til Tyrkiet. Ifølge strategipapiret for Tyrkiet er demokrati og regeringsførelse, retsstat og fundamentale rettigheder og miljø og klima-indsatser blandt de prioriterede sektorer.

Derudover kan Tyrkiet søge om støtte under det europæiske naboskabsinstrument (ENI) til **grænseoverskridende samarbejde**, der har til formål at støtte initiativer, der sigter efter at forbedre og styrke relationerne med og mellem EU’s naboer. Tyrkiet indgår i gruppen af lande, der i den gældende periode 2014-2020 kan søge om støtte under Sortehavs-programmet.

Som følge af flygtninge-/migrationskrisen og Tyrkiets særlige rolle heri bidrager EU gennem **Tyrkiet-faciliteten** med finansielle midler til Tyrkiet. Iflg. Kommissionens seneste rapport vedr. fremskridt i implementeringen af EU-Tyrkiet Erklæringen (af 8. december 2016) er ca. 2,2 mia. euro (ud af de samlede 3 mia. euro) blevet allokert til humanitær og ikke-humanitær

assistance for 2016-2017. Af de allokerede midler er ca. 748 mio. euro, iflg. Kommissionen, blevet udbetalt.

EU yder desuden støtte til Tyrkiet i relation til flygtningekrisen fra andre EU-kanaler, herunder det tidligere omtalte IPA, IcSP (Instrument for contributing to Stability and Peace) og EU's regionale trust fund for krisen i Syrien (Madad). EUs samlede **humanitære støtte** til Tyrkiet pga. krisen i Syrien (og dvs. udover Tyrkiet-faciliteten) har iflg. ECHO (European Commission, Humanitarian Aid and Civil Protection) siden begyndelsen af krisen i Syrien beløbet sig til 583 mio. euro (pr. september 2016).

I forlængelse af associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet blev der etableret en **Toldunion** i 1995. Toldunionen bidrager til at styrke samhandelen mellem Tyrkiet og EU. EU er Tyrkiets største samhandelspartner (både eksport og import), og Tyrkiet udgør EU's 6. største import- og 4. største eksportmarked. Toldunionen er siden dens etablering blevet udvidet af flere omgange og arbejdet med at udbygge og modernisere Toldunionen fortsætter.